

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SODOBNI PLES

==== Izpitna pola ====

Sreda, 4. junij 2025 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje 26 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 92. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo. Če se zmotite, zapis prečrtajte in rešitev napišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 2 prazni.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

L

Konceptni list

1. Dopolnite besedilo.

Ritual je primarni način delovanja skupnosti, s pomočjo katerega skupnost vzpostavlja svoje odnose z _____, _____ in _____.

Najpogostejši izrazni elementi rituala so ples, _____ in _____.

(5 točk)

2. Razložite dve strukturni značilnosti ritualnih in primitivnih plesov.

Celostnost: _____
_____ (1)

Nepreklicnost: _____
_____ (1)
(2 točki)

3. Zapišite ime in priimek gledališkega teoretika prve polovice 20. stoletja, ki želi, da gledališče spet postane obredno in premaga razkol med gledalcem in igralcem.

_____ (1 točka)

4. Dopolnite besedilo.

Bog vina, plodnosti in razuzdanega veselja se imenuje _____. Je sin boga _____, ki si je svojega nerojenega otroka vsadil v stegno, in sin smrtnice _____. Ditiramb opredelimo kot _____.
_____ (4 točke)

5. Primerjajte grško in rimsko gledališče tako, da odgovorite na vprašanja. V katerem delu gledališkega prostora so se uprizarjale predstave v grškem in rimskem gledališču? Utemeljite, zakaj zbor in z njim pomembnost plesa v rimskem gledališču izginjata.

(3 točke)

6. V levem stolpcu napišite tri oblike japonskega gledališča, v desnem pa, s katero evropsko zvrstjo lahko primerjamo vsako obliko japonskega gledališča.

oblika japonskega gledališča:	evropska zvrst (primerjava):

(6 točk)

7. Kaj pomeni izraz *commedia dell'arte*? Kdo jo izvaja?

(2 točki)

8. Obkrožite pravilni odgovor in odgovorite na vprašanje. Prve družabne plesne začnejo plesati na dvorih mladenke in plemkinje s svojimi paži v

- A srednjem veku.
B renesansi.
C baroku.

(1)

Kako imenujemo prve družabne plese? Navedite dve obliki teh plesov.

(2)

Opišite eno od navedenih oblik družabnega plesa.

(2)
(5 točk)

9. Napišite, kakšni plesi so *bassa danza*. V katerem obdobju se razvijejo?

(2 točki)

10. Katerega leta je bila ustanovljena Kraljevska akademija za ples (*Académie Royale de Danse*)? Kdo jo je ustanovil?

(2 točki)

11. Kaj pomeni za zgodovino baleta Jean Georges Noverre? Kdo vse je vplival na njegovo delo?

(3 točke)

12. Popravite napačne trditve tako, da prečrtate napake in na spodnje črte napišete popravke.
Z besedo zgodovinska avantgarda označujemo umetniško gibanje na koncu 20. stoletja.

(1)

Avantgarda je oznaka za različne umetniške tokove ali avantgardna gibanja: larpurlartizem, esteticizem, simbolizem, misticizem in ekspresionizem.

(4)
(5 točk)

13. Dopolnite manjkajoče podatke in odgovorite na vprašanja glede vloge sodobnega plesa in giba v prvi polovici 20. stoletja v Evropi, Rusiji in ZDA.

Prvi manifest futurističnega plesa napiše _____.

Manifest predvideva, da se telo plesalca oblikuje glede na _____.

Najbolj znana futuristična plesalka je _____.

(3 točke)

14. Kako se imenuje igralska metoda Vsevoloda E. Meyerholda in kaj je značilno zanjo?

(3 točke)

15. Kateri dve grški tragični junakinji je leta 1946 in 1947 upodobila Martha Graham? Obkrožite črki pred pravilnima odgovoroma.

- A Atoso.
- B Jokasto.
- C Antigono.
- D Ismeno.
- E Klitajmnestro.
- F Medejo.
- G Ifigenijo.

(2 točki)

16. Kako in na kakšen način Rudolf von Laban kot začetnik plesnih reform v Evropi s konceptom gibalnega zbora razširi pojmovanje plesa? Utemeljite.

(2 točki)

17. Kdo je ena od ključnih predstavnic nemškega izraznega plesa in avtorica koreografije *Hexentanz*? Navedite, po čem je najbolj znamenita ta koreografija. Kakšen odnos do telesa vzpostavlja?

(3 točke)

18. Opredelite temeljne značilnosti plesne reforme Merceja Cunninghama in navedite, zakaj je bil izjemno pomemben ustvarjalec.

(4 točke)

19. Imenujte avtorico in naslov koreografije, ki jo predstavlja spodnja fotografija.

(Vir: <https://www.moma.org/collection/works/298494>. Pridobljeno: 27. 12. 2024.)

Avtorica: _____

Naslov koreografije: _____
(2)

Kateremu kolektivu pripada avtorica?

(1)

Imenujte še najmanj dva avtorja, ki pripadata temu kolektivu.

(2)
(5 točk)

20. Katerega avtorja še posebej povezujemo s performansom? Navedite, kaj je značilno za to umetniško zvrst, in opišite dve značilnosti performansa.

(4 točke)

21. Povežite avtorice/avtorja in koreografije, tako da na črto v desnem stolpcu vpišete ustrezno črko iz levega stolpca.

A	Martha Graham	_____	<i>Trio A</i>
B	Yvonne Rainer	_____	<i>Zelena miza</i>
C	Kurt Jooss	_____	<i>Serpentine Dance</i>
D	Loie Fuller	_____	<i>Café Müller</i>
E	Pina Bausch	_____	<i>Appalachian Spring</i>

(4 točke)

22. Na črto pred vsako trditvijo napišite DA, če je pravilna, in NE, če je nepravilna.

_____ Oče kontaktne improvizacije je ameriški koreograf Merce Cunningham.

_____ Postmodernisti prestopijo mejo avtor – občinstvo, so opozicija nasproti visoki kulturi in izhajajo iz tega, da stvari ni treba razlagati.

_____ Anne Teresa de Keersmaeker je vrsto let sodelovala s skladateljem Johnom Cageom.

_____ Jan Fabre je avtor predstave *Moč gledališke norosti* (1984) in performansa *Denar* (1980).

(2 točki)

23. Slovenski sodobni ples ima že več kot stoletno tradicijo. Naštejte štiri ključne pionirje in pionirke slovenskega sodobnega plesa v tridesetih letih 20. stoletja.

(4 točke)

24. Napišite ime in priimek avtorja oziroma avtorice naslednjih predstav:

Kako sem ujel sokola: _____

Ritem tveganja: _____

Vrag na vasi: _____

Upor: _____

Terminal: _____

(5 točk)

25. Zapišite ime in priimek slovenske avtorice in koreografinje naslednjih koreografij: *Alpsko sanjarjenje* (1986), *Nostalgija* (1987), *Odisejev povratnik* (1989/90).

(Vir: https://koreografski.info/..._alpsko-sanjarjenje_1986_cankarjev-dom-1_arhiv-plesnega-teatra-ljubljana/. Pridobljeno: 24. 1. 2025.)

(1 točka)

Poskušajte prepoznati in opredeliti ključne značilnosti koreografskega jezika, ki se kažejo v izbranem delu. Opredelite tudi vsebinsko ali kontekstualno ozadje izbrane koreografije.

(10 točk)

Prazna stran

Prazna stran